ACADEMIA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI SILVICE
„GHEORGHE IONESCU ȘIȘEȘTI"
BANCA DE RESURSE GENETICE VEGETALE „Mihai Cristea"
SUCEAVA, B-dul 1 Mai, nr. 17, cod 720224
Tel: 40-230-524189; 40-230-521016; Fax: 40-230-521016
E-mail: office@svgenebank.ro; www.svgenebank.ro
EN ISO 9001:2015; TÜV Austria cert: 20100213011202; SMIn SR 13572:2016

Mecanismul de raportare a încălcărilor legii și protecția avertizorului în interes public

Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare, constituie cadrul general în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă, în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat.

Avertizorii de integritate au posibilitatea de a alege să utilizeze **canale interne** și **canale externe**, cu condiția utilizării mai întâi a celor interne conform Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.

Canale externe:

Autoritatea competentă să primească raportări privind încălcări ale legii reprezintă:

a) autoritățile și instituțiile publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență;
b) Agenția Națională de Integritate, denumită în continuare Agenția;
c) alte autorități și instituții publice cărora Agenția le transmite raportările spre competentă soluționare.

Canale interne:

Pentru raportarea situațiilor de încălcare a prevederilor legislative la nivelul Băncii de Resurse Genetice Vegetale "Mihai Cristea" Suceava, se acționează prin aplicarea regulamentelor interne și procedurilor de lucru specifice, în concordanță cu prevederile legale în vigoare.

Persoanele care aleg să efectueze raportarea încălcărilor legii prin intermediul **canalului intern de raportare**, au la dispoziție următoarele modalități:

1. prin completarea formularului de raportare „Avertizare de integritate" și transmiterea acestuia prin email la adresa avertizari.integritate@svgenebank.ro;
2. prin completarea formularului de raportare „Avertizare de integritate" și transmiterea acerstuia prin poștă la sediul Băncii de Resurse Genetice Vegetale "Mihai Cristea" - Suceava, B-dul 1 Mai, nr. 17, cod 720224 – În atenția persoanei desemnate pentru implementarea Legii nr. 361/2022.
3. prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului în interes public, cu programare prealabilă pe adresa de email adresa avertizari.integritate@svgenebank.ro. În această situație se va întocmi un proces-verbal de consemnare, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public. Avertizorul în interes public are posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la Procesul-verbal de consemnare a raportării, prin semnarea acestuia. În cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea raportării, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie sau în format electronic.

Conform Deciziei nr. 90/13.08.2025, persoana responsabilă cu primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor avertizorilor în interes public, desemnată la nivelul Băncii de Resurse Genetice Vegetale „Mihai Cristea" Suceava, este Budurovici Senciuc Gabriela, consilier juridic în cadrul Compartimentului juridic, achiziții publice.

Întrebări frecvente

Cui se aplică prevederile Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor de interes public?

Legea nr. 361/2022 se aplică persoanelor care efectuează raportări și care au obținut informațiile referitoare la încălcări ale legii, într-un context profesional. În categoria acestor persoane intră, cel puțin, următoarele:

a) lucrătorii;

b) persoanele care desfăşoară o activitate independentă, în înţelesul art. 49 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene;

c) acţionarii şi persoanele care fac parte din organul de administrare, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administraţie, precum şi voluntarii şi stagiarii remuneraţi sau neremuneraţi;

d) orice persoană care lucrează sub supravegherea şi conducerea persoanei fizice sau juridice cu care s-a încheiat contractul, a subcontractanţilor şi a furnizorilor acesteia.

Legea se aplică şi persoanelor ale căror raporturi de muncă nu au început încă şi care efectuează raportări prin intermediul canalelor de raportare interne sau externe sau divulgă public informaţii privind încălcări ale legii obţinute în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale sau în cazul în care raportul de muncă sau raportul de serviciu a încetat.

De asemenea, se aplică persoanelor care raportează sau dezvăluie public informaţii privind încălcări ale legii în mod anonim.

Cine este avertizorul de interes public?

Avertizorul de interes public este persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional. Informațiile referitoare la încălcări ale legii sunt informațiile, inclusiv suspiciunile rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul instituției, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări.

Ce se înțelege prin expresia "încălcări ale legii"?

Conform legii, pot fi raportate informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților publice, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public/de integritate sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări.

Prin încălcări ale legii, înțelegem fapte care constau într-o acţiune sau inacţiune care constituie nerespectări ale dispoziţiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achiziţiile publice; serviciile, produsele şi pieţele financiare, precum şi prevenirea spălării banilor şi a finanţării terorismului; siguranţa şi conformitatea produselor; siguranţa transportului; protecţia mediului; protecţia radiologică şi siguranţa nucleară; siguranţa alimentelor şi a hranei pentru animale, sănătatea şi bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecţia consumatorilor;

protecţia vieţii private şi a datelor cu caracter personal şi a securităţii reţelelor şi sistemelor informatice, prevăzute în anexa nr. 2, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menţionate la art. 325 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene şi cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piaţa internă, menţionate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurenţă şi de ajutoare de stat, precum şi încălcări referitoare la piaţa internă în ceea ce priveşte actele care încalcă normele privind impozitarea societăţilor sau mecanismele al căror scop este obţinerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăţilor, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenţii sau infracţiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii

Ce trebuie să conţină raportarea?

Raportarea cuprinde, cel puţin, următoarele:

- numele şi prenumele;
- datele de contact ale avertizorului în interes public;
- contextul profesional în care au fost obţinute informaţiile;
- persoana vizată, dacă este cunoscută;
- descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul unei autorităţi, instituţii publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum şi în cadrul persoanei juridice de drept privat;
- probele în susţinerea raportării, după caz;
- data şi semnătura, după caz.

Prin excepţie de la prevederile anterior menţionate, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează şi se soluţionează în măsura în care conţine indicii referitoare la încălcări ale legii.

Care sunt condiţiile prevăzute de lege pentru a beneficia de protecţie?

Pentru a beneficia de măsurile de protecţie, avertizorul în interes public trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiţii:

a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 361/2022 şi care a obţinut informaţii referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;
b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informaţiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;
c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condiţiile de mai sus, precum şi condiţia ca represaliile să fie consecinţa raportării efectuate.

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, ameninţări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

1. orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
2. concedierea sau eliberarea din funcţie;
3. modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
4. reducerea salariului şi schimbarea programului de lucru;
5. retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă şi a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanţei profesionale individuale sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfăşurată;
6. aplicarea oricărei alte sancţiuni disciplinare;
7. constrângerea, intimidarea, hărţuirea;
8. discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
9. refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut aşteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;

10. refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
11. cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
12. includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
13. rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condițiile în acest sens;
14. anularea unei licențe sau a unui permis;
15. solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

Avertizorul în interes public poate contesta măsurile prevăzute luate împotriva sa printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul.

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisia de disciplină are obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau un reprezentant al salariaților, după caz, cu respectarea Regulamentului privind accesul, ordinea interioară și securitatea în sediul central al Curții de Conturi a României, al Autorității de Audit și în sediile camerelor de conturi județene. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet proprie cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

Confidențialitatea identității avertizorului în interes public

Persoanele responsabile, precum și toți angajații care au fost implicați în investigarea raportărilor (atunci când situația a impus implicarea altor persoane decât cele desemnate ca persoane responsabile) au obligația profesională de a păstra confidențialitatea datelor avertizorului, cu excepția situației în care există consimțământul expres al acestuia sau când acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta.

Identitatea avertizorului în interes public poate fi dezvăluită numai în condițiile stabilite prin Legea nr. 361/2022, cu modificările și completprile ulterioare.

Datele cu caracter personal care nu sunt necesare pentru soluționarea unei anumite raportări nu se colectează sau, dacă sunt colectate în mod accidental, se șterg.

Când se clasează raportarea?

Raportarea se clasează atunci când nu conține elementele esențiale, altele decât datele de identificare a avertizorului în interes public, iar persoanele responsabile au solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

Raportarea se clasează când este transmisă anonim și nu conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii care să permită analizarea și soluționarea raportării, iar persoanele responsabile au solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

În cazul în care un angajat face mai multe raportări cu același obiect, acestea se conexează, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

Persoanele responsabile pot decide încheierea procedurii dacă, după examinarea raportării, se constată că este o încălcare în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii. Această prevedere nu aduce atingere obligației de a păstra confidențialitatea, de a informa avertizorul în interes public și nu aduce atingere nici altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate.

În toate cazurile, soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

Ce se întâmplă în cazul unei raportări nereale?

Conform art. 29 din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare, "*Raportarea de informații privind încălcări ale legii, cunoscând că acestea sunt nereale, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.500 lei la 30.000 lei, dacă fapta nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune.*"

Legislație:

- Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție;
- Legea 682/2002 privind protecția martorilor;
- Legea 161/2003, privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 121/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Hotărârea Guvernului nr. 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Regulamentul de Organizare și Funcționare al A.N.P.D.P.D.;
- Codul de conduită etică și integritate de la nivelul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități;
- Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) ;
- Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE;
- Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii,

cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date;

- Directiva (UE)2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii;
- Strategia națională anticorupție 2021-2025.

Întocmit,
Consilier juridic Budurovici Senciuc Gabriela